

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj P-4598/2025-17

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sutkinji toga suda Vedrani Kufrin, u parničnom predmetu tužitelja Josipa Kalafatića iz Rakitja, Školska 3, OIB: 45148948110, zastupanog po punomoćniku Denisu Meczneru, odvjetniku iz Samobora, protiv tuženika Addiko Bank d.d., Zagreb, Slavonska Avenija 6, OIB: 14036333877, zastupanog po punomoćniku Branku Bulatu, odvjetniku iz Odvjetničkog društva Šavorić i partneri d.o.o. u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 1. srpnja 2026. u prisutnosti tužitelja osobno uz punomoćnika Denisa Mecznera, odvjetnika, a po objavi presude dana 30. srpnja 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je ništetan i da ne proizvodi pravne učinke dio članka 5. Ugovora o kreditu br. 426 41/2007 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine, potvrđen i solmeniziran po Javnom bilježniku Ilinka Lisonek iz Zagreba, poslovni broj OV-17915/2007, sklopljenog između tužitelja kao korisnika kredita i tuženika, u dijelu koji glasi cit: „Prije isplate kredita odbijaju se od iznosa kredita jednokratni troškovi obrade u iznosu od 1,25 % (jedancijelihdvadesetpet posto) iznosa kredita.“

II. Nalaže se tuženiku Addiko Bank d.d., Zagreb, Slavonska Avenija 6, OIB: 14036333877, da tužitelju Josipu Kalafatiću iz Rakitja, Školska 3, OIB: 45148948110, isplati iznos od 426,59 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 3. listopada 2007. po stopi koja je propisana čl. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, od 1. siječnja 2008. do 31. srpnja 2015. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. do isplate po godišnjoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište

primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 (petnaest) dana.

III. Nalaže se tuženiku Addiko Bank d.d., Zagreb, Slavonska Avenija 6, OIB: 14036333877, da tužitelju Josip Kalafatić iz Rakitja, Školska 3, OIB: 45148948110, naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.306,36 EUR sa zateznim kamatama tekućim na taj iznos od 30. srpnja 2026. do isplate po godišnjoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 (petnaest) dana.

IV. Odbija se kao neosnovan zahtjev tužitelja za naknadom troškova parničnog postupka u iznosu od 40,00 EUR sa zateznim kamatama tekućim na taj iznos od 30. srpnja 2026. do isplate.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je dana 27.7.2007. kao korisnik kredita, sklopio s prednikom tuženika, Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. kao davateljem kredita, Ugovor o kreditu br. 426-41/2007 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine, potvrđen i solmeniziran po Javnom bilježniku Ilinka Lisonek iz Zagreba, poslovni broj OV 17915/2007, kojemu je vrijednost iznosila 58.800,00 CHF, a rok otplate kredita je bio određen na 15 godina. Odredba čl. 5. Ugovora o kreditu kojom su ugovoreni jednokratni troškovi obrade u iznosu od 1,25 % od iznosa kredita, a koji u konkretnom slučaju iznosili 3.214,16 HRK/426,59 EUR je ništetna. Navedena naknada je ugovarana na potpuno netransparentan način, bez specifikacije stvarnih troškova i pruženih usluga. Tužitelj kao potrošač nikada nije zaprimio troškovnik koji bi opravdavao takvu naknadu ili dali bilo kakav temelj tužitelju kao potrošaču, da prije ugovaranja, temeljem transparentnih informacija, sam procijeni je li mu povoljnije uzeti kredit upravo kod tuženika kao trgovca. Banka je navedenu naknadu obračunala odmah po isplati kredita i na taj način tužitelju kao potrošaču ustegnula iznos od 3.214,16 hrk/426,59 EUR, stoga tužitelj potražuje navedeni iznos zajedno sa tijekom zakonske zatezne kamate od dana 03.10.2007. Procjena nepoštenosti odredaba koja se provodi u skladu s odabranim općim kriterijima, posebno u prodaji ili pružanju javnih usluga gdje se usluge pružaju kolektivno, u obzir se uzima čimbenik solidarnosti među korisnicima, i to na način da se mora upotpuniti tako da se najprije općenito ocijene različiti uključeni interesi jer to predstavlja uvjet o dobroj vjeri. Tužitelj stoga predlaže da sud donese presudu kojom će se utvrditi nišetnom dio odredbe čl. 5. Ugovora o kreditu te naložiti tuženiku da tužitelju isplati iznos od 426,59 EUR sa zateznim kamatama uz naknadu troškova parničnog postupka sa zateznim kamatama.

2. U odgovoru na tužbu tuženik je osporio osnovanost tužbe i tužbenog zahtjeva s više osnova. Ističe prigovor zastare utuženog iznosa iz tužbenog zahtjeva. Oспорava status potrošača tužitelja te smatra da tužitelj taj status nije dokazao. Točno je da su tužitelj i tuženik sklopili Ugovor o kreditu i da je odredbom čl. 5. Ugovora o kreditu ugovorena naknada za obradu kredita. Sporno je između tužitelja i

tuženika je li navedena odredba Ugovora o kreditu ništetna i sporno je ima li tužitelj pravo na povrat iznosa koji su navodno naplaćeni na temelju odredbe o naknadi za obradu kredita. Jasno je da je tuženik imao troškove obrade kredita te su troškovi obavljanja bankarskih usluga navedeni u točno određenom iznosu u odredbi čl. 5. Ugovora o kreditu, kao i način na koji će tuženik naplatiti navedene troškove. Također se ističe da se ista odredba izrijekom navodi u Odluci o visini naknada za kreditiranje građana (Tarifa), koja Odluka propisuje jednokratnu naplatu za obradu kredita. Odredba čl. 5. Ugovora o kreditu je u potpunosti jasna, lako razumljiva i lako uočljiva te je tužitelj prilikom sklapanja Ugovora o kreditu samim čitanjem navedene odredbe bio upoznat s obvezom i novčanim iznosom obveze koju preuzima. Slijedom navedenog, a pravilnom primjenom odredbe čl. 84. ZZP/03, jasno je kako navedena odredba nije nepoštena sukladno odredbi čl. 81. st. 1. i st. 2. ZZP/03 odnosno ništetna. Tužitelj i tuženik su pojedinačno pregovarali prilikom sklapanja Ugovora o kreditu, tužitelju su dani i stavljani na uvid svi podaci te uvjeti kreditiranja, a tekst odredbe čl. 5. Ugovora o kreditu je jasan, uočljiv i nedvosmislen. Tuženik je prilikom pregovora radi sklapanja Ugovora o kreditu i prilikom samog sklapanja Ugovora o kreditu postupao prema zakonu, sukladno prisilnim propisima. Uostalom, djelatnost tuženika je pod kontrolom regulatora Hrvatske narodne banke te sukladno tome, ni nema mjesta postupanju protivno propisima koji reguliraju obvezne odnose kako to paušalno navodi tužitelj. Također se naglašava da je Ugovor o kreditu na temelju odredbe članka 59. Zakona o javnom bilježništvu (Narodne novine broj 78/93, 29/94 i 162/98) solemniziran kod javnog bilježnika, slijedom čega se, sukladno članku 3. Zakona o javnom bilježništvu, smatra da je tužitelj potpisom Ugovora o kreditu iskazao svoju pravu volju. Također, troškovi obrade kredita iskazuju se kroz efektivnu kamatnu stopu (EKS). Prema članku 173. stavku 1. Zakona o bankama (Narodne novine broj 84/2002), banka je dužna na pogodnom mjestu u svojim poslovnim prostorijama učiniti dostupnim informacije o uvjetima pružanja usluga potrošačima. U stavku 3., točki 5. tog članka, propisano je: Pod informacijama iz stavka 1. ovoga članka, a koje se odnose na odobravanje kredita, podrazumijevaju se sljedeći podaci: (...) efektivne kamatne stope koje odražavaju ukupnu cijenu kredita, izračunate sukladno propisima Hrvatske narodne banke. Prema odredbi članka 174. Zakona o bankama, Hrvatska narodna banka može propisati jedinstveni način izračunavanja i iskazivanja cijene kredita i depozita (efektivne stope iz članka 173. stavka 3. točke 5. i stavka 4. točke 5.). Na temelju tog članka Hrvatska narodna banka donijela je Odluku o jedinstvenom iskazivanju efektivne kamatne stope na kredite i depozite (Narodne novine broj 74/03). Trošak obrade kredita naplaćen je kroz efektivnu kamatnu stopu (EKS). Efektivna kamatna stopa (EKS) je kamatna stopa koja odražava sve troškove kredita, uključujući naknade, osiguranja, depozit i ostale izravno povezane troškove kredita. Tuženik ima valjani pravi temelj za naplatu jednokratne naknade radi obrade kredita. Odredbom čl. 173. Zakona o bankama propisano je da je banka dužna u svojim poslovnim prostorijama učiniti dostupnim podatke koji se odnose na naknade odnosno provizije koje banka zaračunava korisniku kredita. Tuženik je navedenu obvezu ispunio, donio je Odluke o naknadama kako je naprijed opisano te je posljedično odredbom čl. 5. Ugovora o kreditu s tužiteljem suglasno utvrdio uvjete kredita (iz članka 1022. stavka 2. ZOO), koji iznos se novčano iskazuje kao efektivna kamatna stopa. U odnosu na tužiteljeve navode da tuženik nije obrazložio tužitelju strukturu sporne naknade, tuženik upućuje na presudu Suda EU C-621/17 od 3. listopada 2019. u kojoj je taj Sud zauzeo stajalište da sporna odredba mora biti jasna i razumljivo sastavljena, ali da banka pritom ne mora detaljno navoditi sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetnu naknadu. Prema ustaljenoj praksi Suda Europske unije, ako je odredba kojom je ugovorena naknada radi obrade kredita jasno predložena korisniku kredita i ako je on

shvatio ekonomsku posljedicu njezina ugovaranja, ona je valjana i proizvodi sve pravne učinke. Strukturu te naknade tuženik nije dužan obrazložiti potrošaču. Troškovi osoblja uključenih u pregovaranje sa strankama podrazumijevaju: (i) sastanak s klijentom koji prvi put dolazi informirati se o uvjetima i mogućnostima sklapanja ugovora o kreditu, (ii) pribavljanje osnovnih informacija o klijentu i njegovim potrebama (vrsta financiranja, podaci o primanjima klijenta, podaci o radnom odnosu i dr.). Predviđeno minimalno vrijeme ovog sastanka iznosi 20 minuta. Slijedi stadij obrade u kojem zaposlenik tuženika iznosi klijentu što od te vrste kredita banka ima u ponudi, s pružanjem informacija o kamatama, ročnosti, valuti, i drugim pravnim sastojcima s kojima se pojedini kreditni proizvod odobrava, odnosno sklapa ugovor o kreditu. Zaposlenik tuženika također pruža podatke klijentu o očekivanoj kreditnoj sposobnosti klijenta i dokumentaciji koju je potrebno pribaviti radi daljnje obrade kredita. Na ovaj stadij obrade tuženik troši minimalno vrijeme od 30 minuta. Slijedi stadij postupka obrade u kojem klijent, koji se odlučio za sklapanje ugovora o kreditu, potpisuje dokumentaciju potrebnu za obradu zahtjeva za kredit pa se ta dokumentacija interno pregledava, obrađuje i unosi u tuženikovu aplikaciju za obradu kreditnih prijedloga kojim trenutkom se zahtjev klijenta, odnosno predmet dostavlja na obradu i po udovoljenju svih preduvjeta na odobrenje nadležnom tijelu tuženika. Ovaj stadij obrade s opisanim radnjama traje minimalno 2 sata. Također, prije nego što se predmet upućuje na odobrenje, zaposlenik pravne službe tuženika daje pravno mišljenje o sredstvima osiguranja plaćanja pa se potom predmetu prosljeđuje na utvrđivanje kreditne sposobnosti i zatim na odobrenje. Nakon internih odobrenja kredita zaposlenik pravne službe tuženika sastavlja ugovor o kreditu i isprave o pravnim poslovima kojima se osigurava ispunjenje obveza (vraćanja kredita, kamata i troškova) tj. osiguranje plaćanja po ugovoru o kreditu. Minimalno vrijeme potrebno za rad naveden u ovoj i prethodnoj točki iznosi 2 sata, (no ono često može biti i duže zavisno o broju i vrstama instrumenata osiguranja plaćanja). Slijedi pozivanje korisnika kredita na sklapanje ugovora, priprema isprava, pri čemu se ugovor čita, tumači i potpisuje zajedno s instrumentima osiguranja plaćanja, obavlja se i dogovor oko isplate kredita, a ukupno minimalno trajanje ovog stadija iznosi 1 sat. Naprijed navedenom treba dodati i trošak odjela tuženika koje obavlja obradu kredita nakon odobravanja kredita, (tzv. „Back office“), a on podrazumijeva: (i) otvaranje kreditne partije s provjerom ovlaštenja za odobravanje kredita, (ii) provjera da li je ovlaštena osoba potpisala isplatni nalog (u trajanju obje stavke od 30 minuta). Zatim (u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu) ovaj ured tuženika je obavljao i radnje: (iii) provjera podataka u bazi klijenta i eventualne dopune u bazi podataka, (iv) za sve sudionike ugovora se obavljao unos i ažuriranje podataka o poslodavcu, unos napomena (v) provjera odluke o odobrenju kredita i ugovora o kreditu, s kontrolom ovlaštenja, (vi) provjera sastojaka iz kupoprodajnog ugovora i naloga klijenta (tj kontrola usklađenosti), (vii) u slučajevima kada je prodavatelj bila pravna osoba provodila se i kontrola eventualne blokade računa, (viii) provjera postoji li potpisan isplatni nalog (kontrola pravnog savjetnika, dva potpisa djelatnika odjela maloprodajne mreže), (ix) najava isplate u aplikaciji s unosom elemenata ugovora u „Core sustav“ koji se u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora zvao „Omega“, (x) unos naloga za isplatu kredita u „Core sustav“ tj. „Omega“ i verifikacija naloga, odnosno verifikacija od dva djelatnika za naloge veće od sto tisuća kuna, po potrebi i dodatna verifikacija od treće osobe kada je bilo propisano, (xi) ispis elemenata ugovora i otplatnog plana radi arhiviranja, (xii) slanje obavijesti klijentu o isplaćenom kreditu i dostava otplatnog plana (poštom), (xiii) unos kolaterala u sustav (CP) i povezivanje s kreditnom partijom. Ukupno vrijeme rada po ovim točkama se može procijeniti na daljnjih 1 do 2 sata vremena. Tuženik osporava osnovanost i tijek zakonskih zateznih kamata kako je to tužitelj naznačio u tužbi. Predlaže tužbu i

tužbeni zahtjev odbiti uz naknadu troškova parničnog postupka sa zakonskom zateznom kamatom.

3. Tijekom provedbe dokaza sud je izvršio uvid u Ugovor o kreditu (stranica 5-11 spisa), specifikaciju isplate kredita od 03. listopada 2007. (stranica 12 spisa), naknadu za usluge Banke u kreditiranju građana (stranica 30 spisa) i proveo dokaz saslušanjem tužitelja kao stranke (stranica 47-49 spisa).

4. Među strankama nije sporno da je tužitelj sa prednikom tuženika Hypo Aple-Adria-Bank d.d. sklopio 27. srpnja 2007. Ugovor o kreditu broj 426-41/2007. Nije sporno niti da je spornim dijelom članka 5. Ugovora o kreditu prednik tuženika obvezao tužitelja na plaćanje jednokratne naknade za obradu zahtjeva u visini 1,25 % iznosa kredita prije isplate kredita. Sporno je da li je predmetna odredba ugovora ništetna. Sporan i je tijek zatraženih zateznih kamata na zatraženi iznos naknade za obradu zahtjeva i odobravanje kredita. Sporno je da li je potraživanje tužitelja u zastari.

5. Savjesnom i brižljivom ocjenom svakog dokaza zasebno, kao i svih dokaza zajedno, kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka, temeljem čl. 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne Novine" br. 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19 i 80/22; u daljnjem tekstu ZPP), sud je utvrdio kako je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan.

6. Odredbom čl. 5. Ugovora o kreditu određeno je da se prije isplate kredita odbijaju jednokratni troškovi obrade u iznosu od 1,25 % Predmetni jednokratni troškovi obrade kredita su naplaćeni 3.10.2007. u iznosu od 426,59 EUR, što proizlazi iz specifikacije isplate kredita, dakle iz isprave koja je sačinjena od strane samog tuženika. Dakle, visina navedene naknade nedvojbeno je utvrđena uvidom u ispravu koju je sačinio sam tuženik.

7. U odnosu na sporne okolnosti informiranja tužitelja i pregovaranja oko naknade za obradu kredita sud je saslušao tužitelja. Tužitelj je iskazao kako je 2007. godine sklopio Ugovor o kreditu sa tadašnjom Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., a namjena Ugovora je bila renovacija obiteljske kuće na adresi u Rakitju, Školska ulica na kojoj i danas živi. O uvjetima kredita pregovarao je u poslovnicu Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. u Zagrebu u Tratinskoj ili Trakošćanskoj ulici, ne sjeća se više. Nitko mu u poslovnicu banke prilikom pregovaranja o uvjetima kredita nije spominjao obvezu plaćanja naknade za obradu kredita, visinu te naknade te za što bi banka eventualno koristila sredstva ostvarena plaćanje te naknade. Naknada mu je naplaćena na način da mu je ustegnuta od ukupnog iznosa kredita, to se sjeća jer novac za plaćanje te naknade nije nosio u banku. Ne sjeća se točno kada je ustanovio da mu je ta naknada naplaćena. Na pitanje pun. tužitelja da li je kuća za koju su korištenja sredstva ostvarena kreditom korištena u poslovne ili turističke svrhe iskazuje kako nije. Na pitanje tko je sastavio Ugovor o kreditu, da li je pročitao Ugovor i vidio tu odredbu, iskazuje kako je odredbu vidio, no on to ne razumije previše, pitao je zašto treba platiti tu naknadu, no nije bilo konkretnog odgovora, već mu je rečeno da su uvjeti kredita takvi, a Ugovor je sastavila banka. Na pitanje da li su mu tom prilikom predložili nekakve troškovnike, Cjenik ili slično kojim bi se opravdalo plaćanje te naknade iskazuje kako nisu.

7.1. Sud prihvaća iskaz tužitelja u cijelosti, ocjenjuje ga uvjerljivim i istinitim, budući da isti ima neposredna saznanja o odlučnim činjenicama, a sadržaj iskaza tužitelja nije ničim doveden u sumnju.

8. U vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu na snazi je bio Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 96/03, u daljnjem tekstu: ZZP), koji odredbom čl. 81. st. 1. propisuje da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Nadalje, st. 2. iste odredbe propisano je kako se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Stavkom 3. iste odredbe propisano je da činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca. Stavkom 4. iste odredbe propisano je da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati. Člankom 59. al. 3. ZZP propisano je kako Ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a poglavito odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti. Člankom 87. st. 1. ZZP propisano je kako je nepoštena ugovorna odredba ništava. Stavkom 2. iste odredbe propisano je kako ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe.

9. Članak 84. ZZP propisuje da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Odredbom članka 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ od 05. travnja 1993. godine o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima propisano da se procjena o tome jesu li neke odredbe nepoštena ne odnosi na definiciju glavnog predmeta ugovora ni na primjerenost cijene i naknade na jednoj strani te isporučene usluge i robe na drugoj strani, sve dok su te odredbe jasno i razumljivo sastavljene. Ugovorna odredba je jasna i razumljiva ako je ta odredba ne samo gramatički razumljiva, nego su potrošaču jasni ekonomski razlozi koji se nalaze u pozadini primjene te odredbe kako bi na temelju točnih i razumljivih kriterija mogao procijeniti ukupne ekonomske posljedice koje iz tih odredbi proizlaze, odnosno kako bi mogao sagledati koliki će biti iznos zaduženja za čitavo vrijeme trajanja ugovora o kreditu. Sud je analizirajući odredbu članka 5. predmetnog ugovora o kreditu kojom je ugovorena naknada (točnije jednokratni troškovi obrade) za obradu kredita u postotku od ukupnog iznosa kredita utvrdio da navedena ugovorna odredba ne predstavlja odredbu o predmetu ugovora i cijeni, odnosno „glavni predmet ugovora“ pa se stoga na tu ugovornu odredbu ne odnosi isključenje testa poštenosti. S obzirom da pri ocjeni o tome da li je neka ugovorna odredba obuhvaćena pojmom „glavni predmet ugovora“ treba uzeti u obzir narav, opću strukturu i odredbe ugovora, pravni i činjenični kontekst ugovora, Sud EU je postavio određene kriterije nacionalnim sudovima za ocjenu predstavljaju li pojedine odredbe ugovora o kreditu glavni predmet ugovora ili ne, odnosno mogu li se te odredbe i pod kojim uvjetima testirati na poštenost pa je tako u presudi broj C-224/19 i C-259/19 od 16. srpnja 2020. godine utvrdio da se točan doseg pojmova „glavni predmet“ i „cijena“ u smislu odredbe članka 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ ne može odrediti pojmom „ukupni troškovi kredita za potrošače“ pa se naknada za otvaranje kredita ne može smatrati bitnom činidbom hipotekarnog zajma samo zato što je uključena u njegove ukupne troškove. Dakle, bitne činidbe ugovora, „glavni predmet ugovora“ su odredbe kojima

se utvrđuju bitne činidbe ugovora koje ga određuju kao takvog, karakteriziraju ugovor i bez kojih to nije taj ugovor, za razliku od ugovornih odredbi akcesornog karaktera, koje ne definiraju glavni predmet ugovora, pa stoga podliježu testu poštenosti, a u koje odredbe se svakako ubraja i odredba o naknadi za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, jer ta odredba ne definira bit ugovora o kreditu, iako ulazi u „ukupne troškove kredita za potrošače“. Nadalje, u predmetu C-224/19 Sud EU tumači čl. 3. st. 1. Direktive 93/13 na način da ugovorna odredba ugovora o zajmu sklopljenog između potrošača i financijske institucije kojom se potrošaču nalaže plaćanje naknade za otvaranje može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri. Iako je prethodni postupak vezan uz određeni predmet koji se vodi pred nacionalnim sudom, jednom kad Sud EU protumači odredbu europskog prava, takva odluka postaje mjerodavna i obvezna i za ostale nacionalne sudove koji razmatraju jednak problem, odnosno tumačenja su retroaktivna jer objašnjavaju značenje norme od trenutka kad je ona nastala. U pogledu pravnih odnosa i sporova koji su proizašli iz njih, a koji su nastali prije ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, postoji obveza hrvatskih sudova tumačiti nacionalno pravo u duhu prava EU i njene sveopće pravne stečevine (što uključuje i praksu Suda EU), na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, a koji je u primjeni od 2005. godine.

10. Ocjenom provedenih dokaza sud je utvrdio da je odredba članka 5. predmetnog ugovora o kreditu, kojim su ugovoreni jednokratni troškovi obrade kredita i to u visini od 1,25 % od iznosa kredita, a koji se prije isplate kredita odbijaju od iznosa kredita, koja naknada (točnije jednokratni troškovi obrade) je u konkretnom slučaju iznosila 426,59 EUR te je i naplaćena u istom iznosu na način da je ustegnuta od ukupnog iznosa odobrenog kredita, nepoštena ugovorna odredba, a temeljem odredbe članka 87. stavka 1. ZZP ništetna iz slijedećih razloga. Prema mišljenju suda predmetna odredba je jasno napisana u smislu članka 85. ZZP, jer je omogućavala tužitelju da u trenutku sklapanja ugovora ocijeni visinu te naknade (1,25 % od iznosa odobrenog kredita), ali sama činjenica da je riječ o jasno napisanoj odredbi ne znači ujedno da je odredba poštena. Odredba Ugovora kojom je visina naknade (točnije jednokratnih troškova obrade) za odobrenje kredita propisana u određenom postotku od ukupnog iznosa kredita nedvojbeno nije dokaz da su stranke o istoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovarale. Dakle, na tuženiku je teret dokazivanja da je s tužiteljem pojedinačno pregovarao o jednokratnim troškovima obrade kredita i visini istih. Osim toga, iz predmetne odredbe Ugovora o kreditu proizlazi da se radi o unaprijed formuliranoj odredbi ugovora, sastavljenoj od strane tuženika kao banke, a koja sadrži odredbu prema kojoj se tužitelja obvezuje prilikom isplate kredita platiti banci jednokratne troškove za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 1,25 % iznosa kredita. Isto je dovelo do toga da je tužitelj pristao na odredbe sastavljene unaprijed od strane tuženika, bez mogućnosti utjecaja na sadržaj istih odredaba. Tuženik je, dakle, iskoristio svoj položaj "jače" ugovorne strane te je ugovorio naplatu naknade za odobrenje kredita u postotku od ukupnog iznosa kredita, radi čega je postupao potpuno suprotno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu, kao i protivno načelu savjesnosti i poštenja. Osim toga, tuženik u sadržaj Ugovora nije unio, a niti je objasnio tužitelju koji je to opravdani razlog zbog kojeg je bilo nužno ugovoriti plaćanje iste naknade i zašto visina naknade izravno ovisi o iznosu odobrenog kredita. Stoga tužitelj kao potrošač nedvojbeno nije imao utjecaja na sadržaj predmetne odredbe. Spornom ugovornom odredbom u biti je

tuženik sam odredio visinu naknade za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, a bez da se o tome pojedinačno pregovaralo. Stoga je sporna ugovorna odredba zaista i prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dakle ista predstavlja nepoštenu odredbu u potrošačkom ugovoru, u smislu odredbi ZZP. Tuženik je kao trgovac, prilikom obrade zahtjeva i odobravanja kredita imao određene troškove, koji troškovi se „pokrivaju“ tom naknadom, a u pitanju su razni operativni troškovi i materijalni troškovi. Sama činjenica da je naknada za obradu zahtjeva i odobravanje kredita određena u postotku od odobrenog iznosa kredita, što znači da korisnici kredita kojima je odobren veći iznos kredita plaćaju višu naknadu, govori u prilog tome da tako ugovorenim jednokratnim troškovima za obradu kredita nisu „pokriveni“ stvarni troškovi koje je tuženik imao pri obradi svakog pojedinog zahtjeva i odobravanju kredita. Tuženik dakle nije tužitelju razjasnio razloge zbog kojih mu je naplatio jednokratne troškove za obradu kredita, odnosno nije dokazao opravdanost naplate istih. Tuženik je morao određeno popisati što čini troškove obrade kredita, a ne samo isto naplatiti u postotnom iznosu, čime su zapravo korisnici kredita dovedeni u neravnopravan položaj, budući da su veći troškovi za obradu kredita naplaćivani od korisnika koji podigne veći iznos kredita.

11. Prema članku 295. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj: 35/05., 41/08., 125/11., 78/15 i 29/18 – dalje u tekstu: ZOO) opći uvjeti ugovora su ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koji jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formalnom (tipskom) ugovoru bilo da se na njih ugovor poziva, opći uvjeti ugovora dopunjuju posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru i u pravilu obvezuju kao i ove. Tuženik, koji je nesporno sastavio predmetnu ugovornu odredbu o jednokratnim troškovima obrade kredita, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, nije dokazao opravdanost u postotku od odobrenog iznosa kredita ugovorene visine naknade, što rezultira time da je ta ugovorna odredba suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, potrošača. Imajući na umu je tuženik povrijedio interese i prava tužitelja, potrošača jer je u potrošačkom ugovoru o kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom su ugovoreni jednokratni troškovi obrade kredita i to u visini od 1,25 % iznosa kredita, o kojoj ugovornoj odredbi se nije pojedinačno pregovaralo, a što uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, potrošača te je stoga ta ugovorna odredba nepoštena, a time i ništetna. Navedeno rezultira time da je tuženik, koji je dakle odgovoran za ugovaranje ništetne ugovorne odredbe, jer je istu nametnuo tužitelju, potrošaču, bez mogućnosti pregovaranja, nepošten stjecatelj. Stoga je primjenom članka 81. stavak 1. ZZP te članka 87. stavak 1. ZZP sud odlučio kao u točki I. izreke presude (tako i u odluci Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj 13 GŽ-4683/2022-3 od 17. siječnja 2023.).

12. Temeljem članka 323. ZOO tuženik je dužan vratiti tužitelju ono što je primio po osnovi koja je utvrđena ništetnom pa je temeljem iste odredbe valjalo prihvatiti i zahtjev za vraćanje primljenog iznosa od 426,59 EUR, kao stečenog bez osnove, temeljem čl. 1111. ZOO, zajedno sa zateznim kamatama tekućim od prvog idućeg dana nakon plaćanja (neosnovanog stjecanja na strani tuženika) do isplate, temeljem čl. 1115. ZOO, odnosno čl. 29. st. 1., u svezi čl. 183. st. 1. ZOO. Visina stope zatezne kamate određena je na temelju odredbe čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21, 114/22; u daljnjem tekstu: ZOO).

13. Prigovor zastare nije osnovan, budući da je člankom 328. ZOO propisano da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi pa ne može zastarjeti zahtjev tužitelja kojim traži utvrđenje ništetnosti dijela članka 5. Ugovora o kreditu. U odnosu na zahtjev za isplatu ističe se da se radi o restitucijskom zahtjevu te je na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 30. siječnja 2020. zauzeto pravno shvaćanje broj: Su-IV-47/2020 glede zastarnog roka u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, a isti počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Dakle, imajući u vidu navedeni pravni stav Vrhovnog suda RH, proizlazi da zastara restitucijskog zahtjeva još nije niti počela teći, nego će početi teći tek pravomoćnošću ove presude u kojoj je odlučeno o ništetnosti.

14. Odredbom čl. 3. st. 1. ZPP propisano je da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Iz iskaza tužitelja proizlazi da je kredit namijenjen renovaciji obiteljske kuće u Rakitju, Školska ulica, a na kojoj adresi tužitelj ima prijavljeno i prebivalište, a kako to proizlazi iz podataka jedinstvenog registra osoba MUP-a dostupnog putem aplikacije e spis. Tužitelj je isti zaključio kao fizička osoba, izvan svog zanimanja, svoje poslovne aktivnosti i poduzetničke djelatnosti. Teret dokaza da je tužitelj predmetni Ugovor o kreditu zaključio u svrhu koja je namijenjena njegovom zanimanju, odnosno njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti je na tuženiku pa kako tuženik na tu okolnost nije preložio provođenje bilo kakvih dokaza, niti takva činjenica proizlazi iz provedenih dokaza, to sud istaknuti prigovor ocjenjuje neosnovanim.

15. U odnosu na podnesak tuženika zaprimljen u spis dana 4. ožujka 2026. i u njemu sadržane navode, valja napomenuti kako je čl. 299 a st. 3. ZPP propisano da se stranka može na navode protivne stranke pravodobno očitovati i bez poziva suda tako da njezin podnesak bude dostavljen sudu i protivnoj strani najkasnije osam dana prije sljedećeg pripremnog ročišta ili ročišta za glavnu raspravu. Nadalje, odredbom čl. 299 a st. 4. ZPP propisano je kako podneske koji su predani protivno odredbi iz stavka 2. istoga članka sud neće uzeti u obzir. Iznimno, stranka može tražiti da ih sud uzme u obzir ako ih bez svoje krivnje nije mogla podnijeti pravodobno ili ako njihovo uzimanje u obzir ne bi dovelo do odugovlačenja postupka. Pripremno ročište je u ovoj pravnoj stvari određeno je za dan 5. ožujka 2026., dok je podnesak tuženika od 4. ožujka 2026. (podnesak je zaprimljen u sud toga dana). Dakle, sud je navedeni podnesak tuženika zaprimio nedvojbeno nakon zakonom propisanog zakonskog roka od osam dana prije ročišta za glavnu raspravu održanog 5. ožujka 2026., dok ga tužitelj nije zaprimio prije navedenog ročišta, slijedom čega navodi tuženika sadržani u istim podnescima nisu niti uzeti u obzir temeljem izričite zakonske odredbe sadržane u čl. 299 a st. 4. ZPP koja propisuje takav način postupanja suda. Pritom se napominje kako se ne radi o iznimci propisanoj u drugom dijelu zakonske odredbe iz čl. 299 a st. 4. ZPP, odnosno tuženik nije dokazao da iste podneske bez svoje krivnje nije mogao podnijeti pravodobno (dakle, na traženje stranke pri čemu ona mora dokazati da nema krivnje na njezinoj strani).

15.1. Odredbom članka 40. stavak 2. ZPP je propisano da u drugim slučajevima, kad se tužbeni zahtjev ne odnosi na novčanu svotu, da je mjerodavna vrijednost predmeta spora koju je tužitelj u tužbi naznačio. Odredbom

stavka 3. toga članka je pak propisano da ako je u slučaju iz stavka 2. ovoga članka tužitelj vrijednost predmeta spora očito suviše visoko ili suviše nisko naznačio, tako da se postavlja pitanje stvarne nadležnosti, sastava suda, vrste postupka, ovlaštenja na zastupanje ili prava na naknadu troškova postupka, sud će, po službenoj dužnosti ili na prigovor tuženika, najkasnije na pripremnom ročištu, brzo i na prikladan način provjeriti točnost naznačene vrijednosti te rješenjem protiv kojega nije dopuštena posebna žalba odrediti vrijednost predmeta spora. Polazeći od naprijed navedene odredbe, nakon okončanog pripremnog ročišta, sud više nije ovlašten, niti po službenoj dužnosti niti po prigovoru tuženika, provjeravati točnost naznačene vrijednosti predmeta spora. Stoga, u situaciji u kojoj je tuženik prigovorio tek u podnesku od 5. ožujka 2026. (u fazi glavne rasprave), odnosno nakon što se tuženik upustio u raspravljavanje (bilo da je previsoko naznačena, bilo da je prenisko naznačena) po tužitelju naznačenoj vrijednosti predmeta spora, ima se uzeti da vrijednost predmeta spora predstavlja onaj iznos koji je naznačen u tužbi.

16. Odluka o troškovima parničnog postupka donesena je temeljem odredbe članka 154. stavka 1. ZPP i odredbe članka 155. stavka 1. i stavka 2. ZPP. Tužitelju je priznat trošak sastavljanja tužbe u iznosu od 200,00 EUR na temelju Tbr. 7. točka 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj: 138/23 - dalje: Tarifa), trošak sastavljanja podnesaka od 1. listopada 2025. i 11. ožujka 2026. u iznosu od 200,00 EUR (Tbr. 8. točka 1.) za svaki navedeni podnesak, trošak zastupanja na ročištima održanim 5. ožujka 2026. i 1. srpnja 2026. u iznosu od 200,00 EUR (Tbr. 9. točka 1.) za svako navedeno ročište. Priznat je i trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 66,36 EUR i trošak sudske pristojbe na presudu u iznosu od 140,00 EUR. Na dosuđeni iznos troška parničnog postupka sud je temeljem odredbe članka 151. stavka 3. ZPP dosudio i zatražene zatezne kamate tekuće od dana donošenja presude do isplate. Slijedom navedenog odlučeno je kao pod točkom III. izreke presude.

16.1. Odluka o visini troškova koji tužitelju nisu priznati sadržana je u točki IV. izreke ove presude.

U Zagrebu, 30. srpnja 2026.

Sutkinja

Vedrana Kufrin

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba u roku od 15 (petnaest) dana:

- od dana održavanja ročišta na kojem se presuda objavljuje, ako je stranka uredno obaviještena o ročištu za objavu, bez obzira da li je na isto pristupila, odnosno
- od dana primitka prijepisa presude, ako stranka nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem je presuda objavljena.

Žalba se podnosi ovom sudu, u tri primjerka, a o žalbi odlučuje Županijski sud.

DNA:

1. tužitelju po punomoćniku, uz rješenje o sudskoj pristojbi na presudu-140,00 EUR
2. tuženiku po punomoćniku

Broj zapisa: **9-3088b-66e62**

Kontrolni broj: **0b3f9-65dd4-59122**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.